

ΤΟ «ΦΛΕΓΟΜΕΝΟ ΤΕΡΑΣ» ... κατασπαράζει την Κύπρο!

Μαθητική Ομάδα: Αχιλλέως Δημητριάνα, Βασιλείου Αλεξάνδρα, Ελευθερίου Γεωργία, Εύζωνα Μαρία, Καλτσή Θεοδώρα, Κυπριανού Μαρία. Υπεύθυνη καθηγήτρια: Ανδρονίκη Κλώνη

Πρόγραμμα: Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον

Σχολείο: Λύκειο Γιαννάκη Ταλιώτη, Γεροσκήπου (Πάφος)

Σχολική Χρονιά: 2018-19

Περίληψη: Ο Προμηθέας έκλεψε τη φωτιά από τους Θεούς με σκοπό να βοηθήσει τους ανθρώπους. Αρχικά ο άνθρωπος την χρησιμοποίησε σωστά και είχε ευεργετικά αποτελέσματα για ολόκληρη την ανθρωπότητα. Ωστόσο, λειτουργώντας ως εξουσιαστής του περιβάλλοντος, καταχράστηκε «το δώρο του Προμηθέα» και αυτό είχε ολέθρια αποτελέσματα κυρίως για το φυσικό περιβάλλον. Οι πυρκαγιές σήμερα αποτελούν μάλιστα και οφείλουμε όλοι να προσπαθήσουμε να τις σταματήσουμε, για να μη χαθεί εντελώς ο φυσικός πλούτος της γης. Η καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος σημαίνει και σταδιακή εξολόθρευση της ανθρώπινης ζωής. Πρώτο μέλημα μας να αναζητήσουμε τις αιτίες της πρόκλησης των πυρκαγιών και να πολεμήσουμε το «φλεγόμενο τέρας» πριν να «γεννηθεί».

Αιτίες Πυρκαγιών

Σύμφωνα με στοιχεία του Τμήματος Δασών (Τσιντίδης, 2012), οι κυριότερες αιτίες πυρκαγιών στην Κύπρο και οι εκτάσεις γης που κάηκαν κατά την περίοδο 2000 – 2012 είναι οι εξής:

	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΚΤΑΣΗ ΠΟΥ ΚΑΗΚΕ (ha)
Γεωργικές δραστηριότητες	27%	686
Εκδρομείς/Ταξιδιώτες/από δρόμους	18%	194
Κακόβουλες(σκόπιμες)	17%	925
Φυσικά αίτια(κεραυνοί)	13%	10
Μεμονωμένες κατοικίες	9%	859
Στρατιωτικές δραστηριότητες(κυρίως βολές)	4%	272
Αστοχίες ηλεκτροφόρων συστημάτων	4%	1330
Κάψιμο σκυβάλων (παλιοί σκυβαλότοποι)	3%	32
Κυνήγι	2%	9
Άλλες αιτίες	3%	20

Πρόσφατες μεγάλες δασικές πυρκαγιές

Φράγμα Τριμίκλινης, 2007: Η Κύπρος βρέθηκε αντιμέτωπη με τον πύρινο εφιάλτη τον Ιούνιο του 2007, προκαλώντας μεγάλη οικολογική καταστροφή από ανθρώπινο λάθος. Η πυρκαγιά κατέστρεψε δασικές και γεωργικές καλλιέργειες, υποστατικά και σπίτια κάηκαν ή υπέστησαν σοβαρές ζημιές και 1100 εκτάρια όμορφου Πευκοδάσους έγιναν στάχτη. Παράλληλα είχαν εκκενωθεί αρκετά γύρω χωριά. Αυτή η πυρκαγιά θεωρείται ως η χειρότερη και πιο τραγική στα χρονικά της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σολέα, 2016: Τον Ιούνιο του 2016 πυρκαγιά που προκλήθηκε από ανθρώπινο λάθος, εκτός από την τεράστια οικολογική ζημιά υπήρξε και ανθρώπινη απώλεια ενός πυροσβέστη.

Συνέπειες πυρκαγιών

- Καταστροφή μεγάλων δασικών και γεωργικών εκτάσεων
- Καταστροφή υποστατικών και σπιτιών (οικονομικές ζημιές)
- Διαταραχή οικοσυστημάτων
- Μείωση της βιοποικιλότητας
- Επικίνδυνη για την υγεία του ανθρώπου (από την τέφρα)
- Ερημοποίηση
- Ατμοσφαιρική ρύπανση
- Κλιματικές αλλαγές

Τρόποι Αντιμετώπισης

Ως ενεργοί πολίτες, πρέπει να συνδράμουμε για να σταματήσει το φαινόμενο των πυρκαγιών. Η ευαισθητοποίηση όλων των πολιτών και η προσφορά εθελοντικής βοήθειας και διάσωσης σε περιπτώσεις εκτάκτου ανάγκης είναι απαραίτητες προϋποθέσεις.

Σε μια πυρκαγιά που μόλις έχει αρχίσει και μπορεί να περιοριστεί παίζει σημαντικό ρόλο η **ταχύτητα αντίδρασης** των πυροσβεστικών δυνάμεων. Αυτό μπορεί να πετύχει με τη βοήθεια των πολιτών, όταν εντοπίσουν πιθανή πυρκαγιά να καλέσουν άμεσα την πυροσβεστική. Κατά τους καλοκαιρινούς μήνες θα πρέπει να γίνονται περισσότερες **προσλήψεις δασοπυροσβεστών** για την άμεση και γρήγορη ανταπόκριση. Λόγω χαμηλής βροχοπτώσης σημαντικός τρόπος αντιμετώπισης πυρκαγιών θα ήταν η **κατασκευή υδατοδεξαμενών** σε αρκετά σημεία μέσα στο δάσος για την άμεση εξασφάλιση της αναγκαίας ποσότητας νερού. Δραστικότερα μέτρα θα πρέπει να παρθούν από τη νομοθετική εξουσία για **παραδειγματισμό των εμπρηστών** (χρηματική ποινή). Μέσω του εκπαιδευτικού συστήματος, πρέπει να καλλιεργηθεί η περιβαλλοντική συνείδηση των μαθητών μέσω διάφορων προγραμμάτων (ομάδων εθελοντών, για την άμεση αποκατάσταση της καμένης γης μέσω της δενδροφύτευσης).

Επίλογος: Σε όλη αυτή την προσπάθεια μας και τη στάση μας οφείλουμε να μη ξεχνάμε ότι η ύπαρξη μας εξαρτάται από το φυσικό περιβάλλον και η υποβάθμισή του υπονομεύει τις επόμενες γενιές. Κάθε χρόνο η καταστροφή χτυπάει και κάποια άλλη περιοχή. Είναι στο χέρι μας να βάλουμε ένα τέλος στις καταστροφικές πυρκαγιές από ανθρώπινη αμέλεια, εξασφαλίζοντας έτσι το καλύτερο δυνατό περιβάλλον στις επόμενες γενιές. Η ζημιά είναι λοιπόν ανυπολόγιστη. Πόση αξία μπορεί να έχει ένα δάσος ή μια ανθρώπινη ζωή; Ανεκτίμητη!

Βιβλιογραφία:

Λαζάνης Κ., Λαμπράου Μ., Μαγειρίδη Μ. & Μουστάκας Κ. Διαθεματική εργασία στην πληροφορική: Δασικές Πυρκαγιές, Ελλάδα
Μαυρονικαλάκη Χ.Μ.(2011). Οι επιπτώσεις των πυρκαγιών στην υγεία και στο περιβάλλον. Διερεύνηση των στάσεων και των αναλήψεων πολιτών του Ν. Χανίων για τις επιπτώσεις των πυρκαγιών, Κρήτη.
Τσιντίδης Τ. (2012) Οι πυρκαγιές στα δάση και στην ύπαιθρο μέσα από τα στατιστικά στοιχεία της Κυπριακής Δημοκρατίας για την περίοδο 2000-2012
Χατζήχαμηλης Α. & Παρασκευά-Κατάγκαρη Δ.(2017). Περιβάλλον για όλους: Δασικές Πυρκαγιές. Λεμεσός
WWF: Ένα Βιώσιμο μέλλον για τα δάση της Ελλάδας, (2008). Αθήνα